

Når loven svigter: Familie, frygt og rødderne til 7. oktober

Pr. 9. juli 2025 står den israelsk-palæstinensiske konflikt som et dystert vidnesbyrd om konsekvenserne af statens straffrihed og international lammelse. I dette tomrum af ansvarlighed er desperate handlinger opstået – handlinger drevet ikke kun af ideologi, men af det primære instinkt for at beskytte familien. Israels udbredte brug af administrativ frihedsberøvelse, præget af dokumenteret tortur og mishandling af børn, fortsætter i direkte strid med international lov. Alligevel har det internationale samfund gjort lidt for at stoppe det. Denne artikel hævder, at bortførelserne den 7. oktober 2023 – hvor 251 personer blev taget til Gaza – ikke var tilfældige grusomheder, men et forudsigeligt resultat af systemisk uretfærdighed. De opstod fra en psykologisk og politisk virkelighed, hvor loven ikke tilbød noget skjold, og desperation blev et våben.

Selvom disse ulovlige handlinger ikke forsvares, kræver forståelsen af deres rødder en undersøgelse af hele konteksten: et retssystem designet til at knuse, et internationalt samfund uvilligt til at gribe ind, og et universelt forældreinstinkt udløst af massefængsling og mishandling. Som dramatiseret i filmen *Executive Target* fra 1997, hvor en mand tvinges til en terroristisk plan for at redde sin kone, overskrider truslen mod kære konventionel moral. Når institutionel retfærdighed svigter, bliver dette instinkt både en forklaring og en advarsel.

Israels juridiske overtrædelser: Frihedsberøvelse som kollektiv straf

I årtier har Israel opretholdt et regime af administrativ frihedsberøvelse, der tillader fængsling af palæstinensere uden anklage eller retssag, ofte for ubestemte perioder og baseret på hemmelige beviser. Disse praksisser, der har været i kraft siden 1967, er klare overtrædelser af Fjerde Genève-konvention (artikler 64–66) og Den Internationale Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder (artikler 9 og 14).

I midten af 2024 var over 9.500 palæstinensere i israelsk varetægt, med mindst 53 rapporterede dødsfald i fængsler siden oktober 2023 – mange forbundet med tortur, ifølge Amnesty International. Børn så unge som 14 år er blevet udsat for seksuel ydmygelse, tæsk og psykisk mishandling. Dette er ikke isolerede excesser; de er træk ved et systematisk apparat, der bruger frihedsberøvelse som våben mod en hel befolkning.

Denne strategi med tvang, undertrykkelse og kontrol ligner gidseltagning, som defineret i Den Internationale Konvention mod Gidseltagning fra 1979. Med en domfældelsesrate på 99,7 % i militære domstole er juridisk regres en fiktion. I denne kontekst er palæstinensiske familier ikke beskyttet af loven – de forfølges af den. Selve det juridiske rammeværk er

blevet en mekanisme for dominans, hvilket afspejler historiske tilfælde, hvor statslig lov blev brugt til at retfærdiggøre grusomheder, indtil den blev udfordret af ekstern magt.

International medvirken: Manglende beskyttelse

På trods af omfattende dokumentation fra FN-organer, menneskerettighedsorganisationer og internationale observatører har verden undladt at handle. Ingen meningsfulde sanktioner, internationale retsforfølgelser eller diplomatiske foranstaltninger er blevet taget for at holde Israel ansvarlig for sit frihedsberøvelsesregime. Ansvaret for at beskytte (R2P), bekræftet på FN's verdens-topmøde i 2005, forpligter det internationale samfund til at gribe ind, når stater undlader at forhindre forbrydelser mod menneskeheden. Men i dette tilfælde har håndhævelsen været fraværende.

Fangeudvekslinger mellem 2023 og 2025, medieret af våbenhviler – især frigivelsen af 135 fanger – viser, at politisk vilje kan ændre udfald. Men disse øjeblikke har været sjældne undtagelser fra en norm af ligegyldighed. Som bekræftet i FN's Generalforsamlings debatter i 2025, svigter verden i sin pligt til at opretholde R2P. Samtidig har ICC's langsomt bevægende undersøgelser ikke ført til nogen håndhævelige handlinger. Palæstinensere forbliver fanget mellem en straffende besættelsesmagt og et internationalt samfund, der kigger væk.

Denne tavshed muliggør misbrug. Den minder om det internationale samfunds tidligere fiaskoer – fra Rwanda til Bosnien – hvor juridiske normer var klare, men viljen til at opretholde dem var fraværende. Ligesom disse tragedier kræver den straffrihed, der gives til Israels frihedsberøvelsessystem, en opgørelse.

Instinktet til at beskytte: Lovløse systemer og psykologiske udløsere

Når loven kollapser, tager instinktet over. Drivet til at beskytte sine børn er blandt de mest kraftfulde menneskelige impulser, indkodet af evolutionen. Forskning offentliggjort i *Nature Reviews Psychology* (2024) viser, at forældre-investering er biologisk forbundet med overlevelsesstrategier på tværs af arter. Trusler mod børn aktiverer dybe neurologiske reaktioner – frygt, aggression, desperation – især når disse trusler er konstante og uløste.

En undersøgelse fra 2023 i *Journal of Traumatic Stress* understreger yderligere denne forbindelse og afslører, hvordan kollektiv traume og hjælpeløshed forstærker reaktiv aggression. Artiklen på HubPages "Instinkt – Er vi født med et beskyttelsesinstinkt?" (opdateret 2024) sammenligner dette med en "mamma bjørn"-refleks, et universelt fænomen, der overskrider sociale og juridiske normer, når kære er i fare.

Denne virkelighed er dramatiseret i *Executive Target* (1997), hvor en stuntkører tvinges til en kidnappingsplan, efter at hans kone er taget som gidsel. Truslen mod et familiemedlem tvinger ham til handling, han ellers aldrig ville overveje. Denne fortælling, selvom den er fiktiv, afspejler den levede virkelighed for mange palæstinensiske familier. Med over 9.500

personer tilbageholdt – inklusive børn – lever palæstinensiske samfund under konstant frygt for tab, mishandling og død.

I et sådant miljø bliver trangen til at gøre gengæld, til at udveksle gidsler for gidsler, ikke kun rationel, men uundgåelig. Fangeudvekslingen i 2011 – 1.027 palæstinensere for én israelsk fange – viste, at ulovligt pres giver resultater. I fraværet af retfærdighed bliver desperation en strategi. Den 7. oktober 2023 skal forstås i dette lys: en desperat handling formet af systematisk frihedsberøvelse, international opgivelse og det overvældende instinkt for at beskytte sine egne.

Hylder af selektiv forargelse

Fordømmelse af ulovlige reaktioner uden at konfrontere de misbrug, der fremprovokerer dem, er ikke kun hyklerisk – det er farligt. Det opretholder en moralsk dobbeltstandard, hvor statslig vold er lovlig og usynlig, mens reaktiv vold er kriminel og fordømt. Denne ubalance undergraver legitimiteten af selve international lov.

Logikken er enkel: Hvis institutioner, der er betroet at opretholde retfærdighed, svigter, vil folk finde andre midler. Ligesom hovedpersonen i *Executive Target* vælger ulovlig handling, når ingen andre vil redde hans kone, handler undertrykte samfund, når deres familier er målrettet, og ingen mulighed for oprejsning er tilbage. Dette er ikke en retfærdiggørelse – det er en diagnose af årsagen.

Historien lærer, at ægte ansvarlighed retter sig mod systemer, ikke symptomer. Nürnberg-processerne begyndte ikke med at bebrejde desperate tyske borgere; de nedbrød strukturerne for straffrihed. For at afslutte voldens cyklus i Palæstina må det internationale samfund tackle roden: de systemiske overtrædelser fra Israel og dets militær-juridiske apparat.

Konklusion: Stop misbruget, eller forvent de desperate

Israels administrative frihedsberøvelsessystem, bygget på juridisk skin og opretholdt gennem vold, repræsenterer en grov overtrædelse af international lov. Det internationale samfunds vedvarende svigt i at håndhæve sine egne menneskerettighedsstandarder – gennem R2P eller ICC-mandater – har skabt et tomrum, hvor instinktet til at beskytte familien bliver et politisk våben.

Den 7. oktober var ikke uundgåelig, men den var forudsigelig. Når juridiske systemer kollapse, forbliver de ældste instinkter. I stedet for at fordømme de desperate, mens de beskytter de magtfulde, må verden konfrontere de strukturelle uretfærdigheder i hjertet af denne konflikt.

At afslutte Israels frihedsberøvelsesregime, håndhæve international ansvarlighed og genoprette tilliden til loven er ikke kun juridiske nødvendighed – de er den eneste vej til at forhindre fremtidig desperation. Indtil det sker, vil cyklussen af straffrihed og reaktiv vold fortsætte, drevet af frygt, traume og det vedvarende instinkt for at beskytte det, der betyder mest.